

Η Συνθήκη της Λισαβόνας τίθεται σε ισχύ

Η 1^η Δεκεμβρίου του 2009 αποτελεί ημέρα – ορόσημο στην ιστορία της ΕΕ. Η πέμπτη κατά σειρά τροποποίηση της ιδρυτικής συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η νέα Συνθήκη της Λισαβόνας, τίθεται σε ισχύ μετά από πολλές αμφισβητήσεις και μακρά περίοδο κύρωσης, της μακρύτερης μέχρι σήμερα στην πενήντακονταετή ιστορία της ΕΕ. Χρειάστηκαν δύο χρόνια από την υπογραφή της, δύο δημοψηφίσματα, τρεις αποφάσεις εθνικών συνταγματικών δικαστηρίων, αλλεπάλληλες ανατροπές και μακροσκελείς συζητήσεις και συμβιβασμοί, ώστε η Ευρώπη να κάνει ακόμη ένα βήμα προς την μεγαλύτερη ολοκλήρωσή της.

Η ανάγκη για μια νέα συνθήκη ήταν επιτακτική. Αφενός, λόγω του διεθνούς ραγδαία μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος, στο οποίο η Ευρώπη αντιμετωπίζει νέες προκλήσεις: παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, δημογραφικές μεταβολές, αλλαγή του κλίματος, ενεργειακός εφοδιασμός, νέες απειλές για την ασφάλεια, όλα ζητήματα που καλούν για ενιαία, συντονισμένη δράση των 27 πλέον κρατών μελών σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσα από ένα εκσυγχρονισμένο πλαίσιο δράσης με κατάλληλα μέσα και όπλα. Αφετέρου, λόγω της αβεβαιότητας και της αμηχανίας για το μέλλον του διευρυμένου ευρωπαϊκού οικοδομήματος που άφησε πίσω της σε εσωτερικό επίπεδο η αποτυχία του εγχειρήματος του Ευρωπαϊκού Συντάγματος.

Κομβική μεταβολή που επέρχεται με την έναρξη της ισχύος της νέας Συνθήκης είναι το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποκτά νομική προσωπικότητα και αναλαμβάνει πλέον τις αρμοδιότητες που είχε προηγουμένως η Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Αντίστοιχα, καταργείται το έως σήμερα γνωστό σχήμα των τριών πυλώνων, οι οποίοι συγχωνεύονται σε έναν ενιαίο, και η ΣυνΘΕΚ μετονομάζεται σε Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελώντας το όχημα με το οποίο θα μπορέσουν τα ευρωπαϊκά όργανα να αναμορφώσουν τις μεθόδους λειτουργίας τους, θα γίνει η Ένωση πιο δημοκρατική και θα αναδειχθούν περισσότερο οι αξίες

στις οποίες στηρίζεται. Οι κυριότεροι νεωτερισμοί που εισάγονται είναι οι εξής:

1. Δημοκρατία και διαφάνεια: Καταρχήν αποσαφηνίζεται η σχέση μεταξύ κρατών μελών και Ευρωπαϊκής Ένωσης με την κατηγοριοποίηση των αρμοδιοτήτων σε αποκλειστικές αρμοδιότητες της ΕΕ, ενέργειες υποστήριξης, συντονισμού ή συμπληρωματικής δράσης και συντρέχουσες αρμοδιότητες. Ενισχύεται ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με την επέκταση της διαδικασίας συναπόφασης (που μετονομάζεται σε «συνήθη νομοθετική διαδικασία») σε περισσότερους τομείς αρμοδιοτήτων, διασφαλίζοντας έτσι την ισότιμη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με το Συμβούλιο στη νομοθετική διαδικασία. Επίσης, προβλέπεται ότι θα απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για όλες τις διεθνείς συμφωνίες σε τομείς που εμπίπτουν στη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Θα υπάρχει ενεργός συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, με μια νέα διάταξη που διασαφηνίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά ειδικότερα το δικαίωμα ενημέρωσης, τον έλεγχο της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας, τους μηχανισμούς αξιολόγησης στο πλαίσιο του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και την αναθεώρηση των συνθηκών. Τέλος, η Συνθήκη της Λισαβόνας αναγνωρίζει ρητά για πρώτη φορά τη δυνατότητα ενός κράτους μέλους να αποχωρήσει από την Ένωση.

2. Αποτελεσματικότητα: Χωρίς να αλλάζει η θεσμική δομή της ΕΕ, διευρύνεται ο αριθμός των οργάνων σε επτά και πλέον συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προβλέπεται στο εξής μέγιστος συνολικός αριθμός Ευρωβουλευτών (751), καθώς επίσης και ελάχιστος και μέγιστος αριθμός Ευρωβουλευτών ανά χώρα (από 6 έως

96), ενώ στις πολυπληθέστερες χώρες η αναλογία Ευρωβουλευτή ανά αριθμό κατοίκων θα είναι μεγαλύτερη από ό,τι στις μικρότερες.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζεται ρητά ως όργανο και αποκτά για πρώτη φορά αιρετό Πρόεδρο, που εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για δυόμισι χρόνια με κύρια αποστολή του, αφενός, να μεριμνά για την κατάλληλη προετοιμασία και τη συνέχεια των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και, αφετέρου, να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη συναίνεσης σε αυτό. Ήδη στις 19 Νοεμβρίου ορίστηκε ως πρώτος Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ο Χέρμαν βαν Ρομπάι (Herman van Rompuy), ο μέχρι τότε πρωθυπουργός του Βελγίου, καταγόμενος από τη Φλάνδρα, ο οποίος την 1^η Δεκεμβρίου ανέλαβε τα καθήκοντά του.

Βασική μεταβολή που επέρχεται στο Συμβούλιο της ΕΕ είναι η καθιέρωση της ειδικής πλειοψηφίας ως βασικής διαδικασίας ψηφοφορίας, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η Συνθήκη προβλέπει διαφορετικά (όπως π.χ. ψηφοφορία με ομοφωνία), ενώ από το 2014 εισάγεται το σύστημα διττής πλειοψηφίας [δηλαδή και των κρατών (55 %) και του πληθυσμού (65 %)] κατά την διαδικασία της ειδικής πλειοψηφίας. Παράλληλα, η διαδικασία αυτή συμπληρώνεται από την δυνατότητα μικρού αριθμού κρατών μελών να εκφράσουν την αντίθεσή τους προς κάποια ειλημμένη απόφαση του Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, το ίδιο το όργανο αναλαμβάνει την ανεύρεση συμβιβαστικής λύσης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Επίσης, η σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλάζει. Από το έτος 2014 το Σώμα των Επιτρόπων θα αποτελείται από 18 μέλη, βάσει ενός συστήματος ισότιμης εναλλαγής ανάμεσα στα κράτη μέλη. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι κάθε 5 χρόνια ένα από τα μεγάλα κράτη μέλη δεν θα διορίζει Επίτροπο. Επίσης, για πρώτη φορά συνδέεται άμεσα η επιλογή υποψηφίου για τη θέση του Προέδρου της Επιτροπής με τα αποτελέσματα των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κάτι που εφαρμόστηκε ήδη στην περίπτωση της επανεκλογής του τρέχοντος Προέδρου Μπαρόζο (υποστηρίχθηκε από το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα που έχει την πλειοψηφία των εδρών στο Ευρ. Κοινοβούλιο). Σημαντική καινοτομία αποτελεί η δημιουργία της θέσης του Υπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής

Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στην οποία εξελέγη ήδη η Βαρόνη Κάθριν Άστον (Catherine Ashton), μέχρι πρότινος Επίτροπος Εμπορίου. Το πρόσωπο αυτό αποτελεί αφενός τον εντολοδόχο του Συμβουλίου για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) και, αφετέρου τον αντιπρόεδρο της Επιτροπής για τις εξωτερικές σχέσεις. Θα ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων, θα εκπροσωπεί την Ένωση στη διεθνή σκηνή για την ΚΕΠΠΑ και θα επικουρείται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, η οποία στελεχώνεται και από μέλη των εθνικών διπλωματικών υπηρεσιών.

Τέλος, αξιοσημείωτες μεταβολές επέρχονται και στα δικαιοδοτικά όργανα: το Πρωτοδικείο μετονομάζεται σε «Γενικό Δικαστήριο», ενώ το ΔΕΚ σε «Δικαστήριο». Για το Δικαστήριο εισάγεται η επείγουσα προδικαστική διαδικασία (ΕΠΔ), που του δίνει τη δυνατότητα να αποφαινεται σε σημαντικά μειωμένο χρονικό διάστημα επί των πλέον ευαίσθητων ζητημάτων που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (π.χ. προσώπων σε κράτηση), ενώ διευρύνεται το πεδίο αρμοδιότητάς του, κυρίως στους τομείς της συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, καθώς και της αστυνομικής συνεργασίας.

3. Δικαιώματα και ευρωπαϊκές αξίες: Στη νέα Συνθήκη καθορίζονται λεπτομερώς και υποστηρίζονται οι θεμελιώδεις αξίες και οι στόχοι της Ένωσης: ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα, κράτος δικαίου και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αποτελώντας έτσι σημείο αναφοράς στο εξωτερικό και το εσωτερικό της. Διασφαλίζονται τα κεκτημένα δικαιώματα και προστίθενται νέα, ενώ ενσωματώνεται στο πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, αποκτώντας πλήρη νομική ισχύ στα κράτη μέλη (με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο και την Πολωνία). Ο Χάρτης συγκεντρώνει όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα σε έξι κεφάλαια: αξιοπρέπεια, ελευθερία, ισότητα, αλληλεγγύη, ιθαγένεια και δικαιοσύνη, θεσπίζει νέα δικαιώματα (σε σχέση με την ΕΣΔΑ), ενώ περιλαμβάνει και κοινωνικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις. Ακόμη, διατηρούνται και ενισχύονται οι τέσσερις θεμελιώδεις ελευθερίες, ενώ προβλέπεται αλληλέγγυα δράση των κρατών μελών σε περιπτώσεις τρομοκρατικών πληγμάτων, φυσικών καταστροφών και στον τομέα

της ενέργειας. Διευρύνεται περαιτέρω η αρμοδιότητα της ΕΕ στους τομείς της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, ενώ υιοθετούνται νέες διατάξεις για την πολιτική προστασία, την ανθρωπιστική βοήθεια και τη δημόσια υγεία. Τέλος, σημαντικό και καινοτόμο είναι το δικαίωμα που δίνει η Συνθήκη της Λισαβόνας στους πολίτες να διατυπώνουν τις απόψεις τους για ευρωπαϊκά θέματα: εφόσον συγκεντρωθούν τουλάχιστον ένα εκατομμύριο υπογραφές υπηκόων διαφόρων κρατών μελών, μπορεί να απευθυνθεί αίτημα στην Επιτροπή για την ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας.

4. Ενισχυμένη παρουσία στη διεθνή σκηνή: Η ΕΕ αποτελεί σήμερα τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο παγκοσμίως και τον σημαντικότερο χορηγό βοήθειας στις αναπτυσσόμενες χώρες. Σαφής στόχος της Συνθήκης είναι η ενίσχυση της φωνής της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο και η εδραίωση του ρόλου της στη διεθνή σκακιέρα. Προς τούτο συνενώνονται τα μέσα εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ κατά τη χάραξη και την υιοθέτηση νέων πολιτικών: Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας εντάσσεται στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) ως αναπόσπαστο τμήμα της, ενώ ο Υπατος Εκπρόσωπος της ΕΕ για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, με τη διπλή ιδιότητά του πλέον και ως μέλος της Επιτροπής αρμόδιο για τις Εξωτερικές Σχέσεις αποκτά κεντρικό ρόλο στον αντίκτυπο, τη συνοχή και την προβολή της εξωτερικής δράσης της ΕΕ, επικουρούμενος από τη νέα Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης. Παράλληλα, με την απόκτηση ενιαίας νομικής προσωπικότητας, η ΕΕ θα μπορεί να μιλά και να αναλαμβάνει δράση ως μια ενιαία οντότητα, συνάπτοντας διεθνείς συμφωνίες και αποτελώντας αυτοτελώς μέλος διεθνών οργανισμών. Τέλος, προβλέπεται για πρώτη φορά με τη νέα Συνθήκη η δυνατότητα σύστασης Ευρωπαϊκού Σώματος Ανθρωπιστικής Βοήθειας.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι με τη νέα Συνθήκη της Λισαβόνας, η ΕΕ εισέρχεται σε νέα τροχιά προόδου, λειτουργίας και ανάπτυξης. Πρόκειται για μία εκτεταμένη αναθεώρηση του υπάρχοντος νομικού πλαισίου που στοχεύει σαφώς στη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας της ΕΕ, επιλύοντας εγγενή ζητήματα που είχαν μείνει ανοικτά προς ρύθμιση από την καθαρά μεταβατική Συνθήκη της Νίκαιας και είχαν ενταθεί με την πάροδο των ετών, αναζητώντας επιτακτικά τη λύση τους.

Ταυτόχρονα όμως η ΕΕ άκουσε και έλαβε σοβαρά υπόψη τη φωνή των ευρωπαϊκών λαών και όσα μεσολάβησαν την τελευταία πενταετία σε εθνικό και ευρωπαϊκό, πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο, αποπειρώμενη να δημιουργήσει μια ισχυρότερη Ένωση, όπου οι πολίτες ακούγονται άμεσα (δυνατότητα νομοθετικής πρωτοβουλίας με συλλογή υπογραφών), αλλά και έμμεσα (ενίσχυση δημοκρατικής νομιμότητας μέσω αυξημένου ρόλου του Ευρ. Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων). Σε τρίτο επίπεδο, η Συνθήκη καλείται να δημιουργήσει μία ΕΕ ικανή να ανταποκριθεί στις προκλήσεις και τις δυσκολίες του διεθνούς περιβάλλοντος και να προσδώσει στην ΕΕ ισχύ αντάξια του πληθυσμιακού, οικονομικού και πολιτικού μεγέθους και ρόλου που αυτή καλείται να διαδραματίσει.

Ναταλία Παπαστεριάδου, LL.M., Δικηγόρος

Επιστ. Συνεργάτης ΚΔΕΟΔ

Επίκαιρα Ζητήματα Κοινοτικού Δικαίου σε Θέματα Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Το διήμερο 30 και 31 Οκτωβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του ΚΔΕΟΔ στην Θεσσαλονίκη το 10^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρίας Δικαίου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΔΕΚΑ) σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης (ΔΣΘ) και το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ), με θέμα «Επίκαιρα Ζητήματα Κοινοτικού Δικαίου σε Θέματα Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης».

Την έναρξη του συνεδρίου χαιρέτισαν ο κ. Ι. Κουκιάδης, Ομότ. Καθηγητής Νομικής ΑΠΘ και Πρόεδρος της ΕΔΕΚΑ, η κ. Ευ. Κουτούπα-Ρεγκάκου, Καθηγήτρια Νομικής ΑΠΘ και Διευθύντρια του ΚΔΕΟΔ, ο κ. Μ. Λαμπτζίδης, Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, και ο κ. Δ. Βερβεσός, Αντιπρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Στην πρώτη συνεδρία, πρόεδρος της οποίας ήταν ο κ. Η. Γιαννακάκης, Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου και Πρόεδρος του Β' Τμήματος, συζητήθηκε η απαγόρευση των διακρίσεων. Πρώτος εισηγητής ήταν ο κ. Δ. Ζερδελής, Καθηγητής Νομικής ΑΠΘ, ο οποίος ανέλυσε την απαγόρευση διακρίσεων λόγω ηλικίας στο εργατικό δίκαιο.

Στις νέες μορφές οικογένειας και τις επιπτώσεις στο εργατικό δίκαιο, καθώς και στην απαγόρευση διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού αναφέρθηκε η κα Χ. Δεληγιάννη-Δημητράκου, Αναπλ. Καθηγήτρια Νομικής ΑΠΘ, η εισήγηση της οποίας εκφωνήθηκε από την κα Κώνστα, δικηγόρο και ερευνήτρια Ευρωπαϊκού Δικαίου.

Ο κ. Κ. Μπαρτζελιώτης, Ειδικός Επιστήμονας του Συνηγόρου του Πολίτη, ανέπτυξε το θέμα της απαγόρευσης διακρίσεων λόγω αναπηρίας και ειδικότερα την Οδηγία 2000/78/ΕΚ για την διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία.

Τελευταίος ομιλητής της πρώτης συνεδρίας ήταν ο κ. Α. Στεργίου, Καθηγητής Νομικής ΑΠΘ, ο οποίος αναφέρθηκε στα κοινωνικά δικαιώματα των μεταναστών τρίτων χωρών και έκανε ιδιαίτερη μνεία στον Ν. 3386/2005.

Η δεύτερη συνεδρία της εκδήλωσης το Σάββατο 31 Οκτωβρίου, στην οποία προήδρευσε ο κ. Ι. Κουκιάδης, ξεκίνησε με την γενική εισήγηση του κ. Β. Σκουρή, Προέδρου του ΔΕΚ, Καθηγητή

Νομικής ΑΠΘ και Προέδρου του ΔΣ του ΚΔΕΟΔ, σχετικά με τις οικονομικές ελευθερίες και τα κοινωνικά δικαιώματα κατά την νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Σύμφωνα με τον εισηγητή, το βασικό πρόβλημα που εμφανίζεται είναι όταν τίθενται από τη μία πλευρά οι οικονομικές ελευθερίες και από την άλλη τα κοινωνικά δικαιώματα. Υπάρχει χρονική αναντιστοιχία μεταξύ τους, καθώς οι θεμελιώδεις ελευθερίες υπήρχαν εξ αρχής, ενώ τα δικαιώματα εμφανίστηκαν με χρονική καθυστέρηση (μετά το 1969 το ΔΕΚ ασχολήθηκε με την ανάπτυξη τους). Ο κ. Σκουρή αναφέρθηκε με ιδιαίτερη έμφαση στις αποφάσεις του ΔΕΚ της 11^{ης} και 18^{ης} Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση C-438/05 International Transport Workers' Federation, Finnish Seamen's Union και υπόθεση C-341/05, Laval un Partneri Ltd), δεδομένου ότι το ΔΕΚ συνέβαλε αποφασιστικά με αυτές στην ανάπτυξη των ελευθεριών, ενώ παράλληλα καταδίκασε τις άμεσες και έμμεσες δυσμενείς διακρίσεις. Η εξισορρόπηση των ελευθεριών και των δικαιωμάτων παίρνει την μορφή στάθμισης συμφερόντων. Τα θεμελιώδη δικαιώματα αντιμετωπίζονται από το ΔΕΚ ως αυτοτελής λόγος δημοσίου συμφέροντος, ενώ γίνεται πάντα έλεγχος αναλογικότητας. Συμπερασματικά, ο ομιλητής κατέληξε στο ότι η έρευνα που κάθε φορά κάνει το ΔΕΚ πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη λεπτή ισορροπία μεταξύ θεμελιωδών δικαιωμάτων και των κοινωνικών δικαιωμάτων. Καθώς δεν υπάρχει ιεραρχική σχέση μεταξύ τους, πρέπει κάθε φορά να υπόκεινται σε στάθμιση συμφερόντων. Υπογράμμισε, τέλος, ότι οι αποφάσεις του ΔΕΚ δεν είναι σε καμία περίπτωση προδιαγεγραμμένες υπέρ των θεμελιωδών ελευθεριών.

Στην συνέχεια, τον λόγο πήρε ο κ. Γ. Λεβέντης, Καθηγητής Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο οποίος ανέλυσε το δικαίωμα της απεργίας ως θεμελιώδες κοινοτικό δικαίωμα.

Ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, Υπουργός Εθνικής Άμυνας και Καθηγητής Νομικής ΑΠΘ, αναφέρθηκε στην πολιτική διάσταση του προβλήματος, πέραν της νομικής.

Ο κ. Κ. Παπαδημητρίου, Αναπλ. Καθηγητής Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών, ήταν ο επόμενος ομιλητής ο οποίος ανέλυσε το θέμα της απόσπασης εργαζομένων και της εφαρμογής των κατωτάτων

ορίων προστασίας.

Το θέμα του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού και της κοινωνικής ασφάλισης έθιξε η κ. Π. Παπαρηγοπούλου-Πεχλιβανίδη, Επίκ. Καθηγήτρια Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τελευταίος ομιλητής του συνεδρίου ήταν ο κ. Ν. Αλιπράντης, Καθηγητής Νομικής ΔΠΘ, ο οποίος ανέλυσε τις αποφάσεις του ΔΕΚ της 24^{ης} Απριλίου 2008 Michael (C-55/07 και C-56/07) και Επιτρο-

πή κατά Λουξεμβούργου και την ρυθμιστική εξουσία του κράτους.

Η εκδήλωση στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία, κάτι που αποδεικνύεται και από την συζήτηση που ακολούθησε επί των παρουσιασθέντων θεμάτων μέχρι αργά το μεσημέρι της ίδιας ημέρας.

Ευαγγελία Μαυραγάνη

DES, Δικηγόρος, Επιστ. Συνεργάτης ΚΔΕΟΔ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύγχρονες Εξελίξεις του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Ποινικού Δικαίου

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά σε συνεργασία με το ΚΔΕΟΔ και την Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων διοργάνωσε στις 27 & 28 Νοεμβρίου 2009, συνέδριο με θέμα: «Σύγχρονες Εξελίξεις του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Ποινικού Δικαίου», που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ο.Λ.Π στον Πειραιά.

Την πρώτη ημέρα του Συνεδρίου παρουσιάστηκαν εισηγήσεις με αντικείμενο τις πρόσφατες εξελίξεις στο οικονομικό ποινικό δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο πρώτος εισηγητής, κ. H. Satzger, Καθηγητής Ποινικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου, έθιξε τα προβλήματα που προκύπτουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τη χρήση ποινικών νόμων «εν λευκώ». Στη συνέχεια, η κα S. Gless, Καθηγήτρια Ποινικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο της Βασιλείας και ο κ. P. Asp, Καθηγητής του Ποινικού Δικαίου στην Στοκχόλμη, αναφέρθηκαν στην ασφάλεια δικαίου στον ευρωπαϊκό χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και στην αρχή της εξομίσωσης στο ευρωπαϊκό ποινικό δίκαιο αντίστοιχα. Η πρώτη ημέρα του Συνεδρίου ολοκληρώθηκε με την εισήγηση του κ. Χ. Μυλωνόπουλου, ο οποίος επισήμανε τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου που διέπουν το ευρωπαϊκό ποινικό δίκαιο.

Η δεύτερη ημέρα ξεκίνησε με την εισήγηση του Προέδρου του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Καθηγητή κ. Β. Σκουρή, ο οποίος αναφέρθηκε στην πρόσφατη νομολογία του ΔΕΚ που σχετίζεται με ζητήματα ποινικού δικαίου.

Οι εισηγήσεις της δεύτερης ενότητας του Συνεδρίου είχαν αντικείμενο την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από εσωτερικές και εξωτερικές προσβολές.

Ειδικότερα, η κα Ό. Τσόλκη, Επ. Καθηγήτρια του

Παντείου Πανεπιστημίου, μίλησε για τους διοικητικούς και ποινικούς ευρωπαϊκούς μηχανισμούς καταστολής της ευρωπαϊκής, ενώ, ο κ. Ν. Λίβος, Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, υπογράμμισε την ευθύνη των επιχειρήσεων και των διοικητών τους για οικονομικά εγκλήματα

Ακολούθως, τον λόγο πήρε ο κ. Ν. Μπιτζιλέκης, Καθηγητής Ποινικού Δικαίου του ΑΠΘ, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα της ποινικής προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. και η κα Καϊάφα-Γκμπάντι, Καθηγήτρια του ΑΠΘ, ανέλυσε το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ και του εθνικού δικαίου αναφορικά με την ποινική καταστολή της διαφθοράς στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.

Η απογευματινή συνεδρίαση άρχισε με την εισήγηση του κ. Δ. Κιούπη, Επ. Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα την καταπολέμηση της ηλεκτρονικής οικονομικής εγκληματικότητας στην Ε.Ε. Ο κ. Ι. Γιαννίδης, Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, τόνισε στην εισήγησή του την σημασία της ποινικής δικονομίας ως εγγυήτριας των ατομικών δικαιωμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενώ ο κ. Σ. Παύλου, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θράκης, ανέπτυξε την ποινική προστασία των μέσων πληρωμής στην ΕΕ.

Τέλος ο κ. Π. Τσιρίδης, Μέλος του Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων, μίλησε για το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Χαράλαμπος Χάχαλης

LL.M., Δικηγόρος, Επιστ. Συνεργάτης ΚΔΕΟΔ,

Στέλεχος ΜοΠαΔιΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΔΕΟΔ

Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δημόσιες Συμβάσεις - ΙΔΙ - Δίκαιο Κατασκευών - Κρατικές Ενισχύσεις - ΥΠΔ - Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού - Απελευθέρωση Αγορών - Ενέργεια - Μεταφορές - Τηλεπικοινωνίες - Ταχυδρομικές υπηρεσίες - Δημοσιονομικό - Φορολογικό - Τελωνειακό Δίκαιο

1/2009

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΓΟΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΗΡΕΥΣΕΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δημόσιες Συμβάσεις - ΙΔΙ - Δίκαιο Κατασκευών - Κρατικές Ενισχύσεις - ΥΠΔ - Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού - Απελευθέρωση Αγορών - Ενέργεια - Μεταφορές - Τηλεπικοινωνίες - Ταχυδρομικές υπηρεσίες - Δημοσιονομικό - Φορολογικό - Τελωνειακό Δίκαιο

2/2009

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΓΟΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΗΡΕΥΣΕΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κυκλοφόρησαν τα τεύχη **1/2009** και **2/2009** της νομικής επιθεώρησης ΔΗΣΚΕ & αγορά, με πλούσια ύλη σε θεματικές του δημόσιου οικονομικού δικαίου. Σύντομα θα είναι έτοιμο και το **3/2009**.

Η ΔΗΣΚΕ & αγορά κυκλοφορεί πλέον και σε ηλεκτρονική μορφή στην διεύθυνση: <http://www.diske.gr/>

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ **3/2009**
Τόμος 29
Ιούλιος-Σεπτέμβριος

Η προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής Συνθήκης
Ευρωπαϊκές πολιτικές για τις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων
Όρια επαγγελματιών αμοιβών στην κοινοτική νομολογία και νομοθεσία

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΚ - ΠΕΚ (Ιούνιος - Αύγουστος 2009)
- ΕΔΔΑ (Ιανουάριος - Μάρτιος 2009)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Επιβολή χρηματικών ποινών για ηλεκτρικά & ηλεκτρονικά παιχνίδια
- Εκμετάλλευση φαρμακείων αποκλειστικά από φαρμακοποιούς
- Συννοούμενες με δώρα προσφορές
- Μεταβίβαση επιχειρήσεων και δικαιώματα εργαζομένων
- Ειδικά δικαιώματα δημοσίου σε ιδιωτικοποιημένες επιχειρήσεις
- Ασφάλεια αστικής ευθύνης έναντι τρίτων από αυτοκίνητα
- Ευθύνη του Δημοσίου λόγω μη ορθής μεταφοράς Οδηγίας
- Παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού από οργανισμούς διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων
- Η δημόσια τάξη ως λόγος άρνησης της αναγνώρισης ή εκτέλεσης αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων
- Αμφιλεγείσες και ελευθερία έκφρασης
- Μονιμοποίηση εργαζομένων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στον δημόσιο τομέα
- Επτόκιο των οφελών του Δημοσίου

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ **2/2009**
Τόμος 29
Απρίλιος - Ιούνιος

Λοιπόνδουτο ανήκει αυτόν τον δαύλο στην Ελλάδα
Το δικαίωμα του κάθε παιδιού σε μια χρηστή δημόσια εκπαίδευση (άρθρο 28 Διεθνούς Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού)

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΚ - ΠΕΚ (Μάρτιος - Μάιος 2009)
- ΕΔΔΑ (Οκτώβριος - Δεκεμβριος 2008)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Διαφορετική ηλικία συνταξιοδοτήσεως ανάλογος του φύλου
- Δικαίωμα ετήσιος άδειας μετ' αποδοχών
- Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο πλαίσιο της Οδηγίας 1999/70
- Συμβασιοί του δημοσίου τομέα
- Κοινωνικό κεκτημένο και αγωγή παροχής στα κατώτερα της Κύπρου
- Ελευθερία κυκλοφορίας των Τουριστών υπέρ των σε κράτος μέλος
- Διαταγή περί μη συνέχισης δικής σε άλλο κράτος μέλος
- Ασφάλεια στα πλοία και στις λιμενικές εγκαταστάσεις
- Προστασία της ιδιωτικής ζωής
- Αρχή της προφύλαξης και Χώρα Υγειονομικής Ταξής Απορριμμάτων

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΕΕΕυρΔ, που εκδίδεται από το ΚΔΕΟΔ και τον Δ.Σ.Θ., ιδρύθηκε το 1981. Εκδίδεται στα ελληνικά και η θεματική της αναφέρεται στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο, και ιδίως σε θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, διεθνούς οικονομικού δικαίου, δημοσίου διεθνούς δικαίου και ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Εκδίδεται 4 φορές το χρόνο. Από το 2004 εκδίδεται ένα πέμπτο τεύχος το οποίο είναι ξενόγλωσσο (International Edition).